

بر نام خداوند بخشنده مهربان

دانشکده‌ی مهندسی کامپیوتر
زمستان ۱۳۹۶

تمرین برنامه نویسی صفرم*
شبکه‌های رایانه‌ای

دانشگاه صنعتی شریف
مدرس: مهدی خرازی

اهداف تمرین

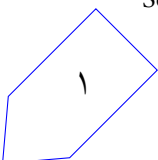
- آشنایی با نحوه‌ی کار گیت
- آشنایی با ارتباطات کارگزار- کارخواه
- آشنایی با Socket

۱. مقدمه

در این تمرین شما ابتدا با نحوه‌ی کار با سامانه‌ی گیت آشنا می‌شوید. تمرین اصلی مربوط به برنامه‌نویسی سوکت^۱ می‌باشد. پس از انجام این تمرین شما باید یک Makefile برای تمرین خود ایجاد کنید و سپس تمرین خود را در سامانه‌ی گیت بارگذاری نمایید.

* با سپاس از تیم دستیاران آموزشی

^۱Socket Programming

۲. راه‌اندازی مقدمات

۱.۲. Gogs

تمامی تمارین فردی و گروهی شما از طریق **این سامانه** دریافت می‌گردد. بنابراین شما نیازمند یک حساب کاربری هستید. تیم دستیاران تمرین برای شما مخازن خصوصی می‌سازند و اطلاعات آن را در اختیار شما قرار می‌دهند.

۱.۱.۲ Git Config

شما برای انجام همه‌ی تمارین نیازمند استفاده از لینوکس هستید. بنابراین اگر از یک ماشین ویندوزی استفاده می‌کنید این عملیات را در یک ماشین مجازی انجام دهید. دستورهای زیر را در ترمینال ماشین لینوکسی خود اجرا کنید تا تنظیماتی که برای کامپیت‌های خود^۲ استفاده می‌کنید برقرار گردد.

```
git config --global user.name "Your Name"
git config --global user.email "Your Email"
```

۲.۱.۲ ssh-key

در این مرحله نیاز دارید که کلیدهای ssh خود را به منظور احراز هویت از درون ماشین مجازی خود تنظیم کنید. برای این کار دو دستور زیر را به ترتیب اجرا کنید :

```
ssh-keygen -N "" -f ~/.ssh/id_rsa
cat ~/.ssh/id_rsa.pub
```

دستور اول یک جفت کلید ssh برای شما تولید می‌کند. دستور دوم کلید عمومی‌تان را در ترمینال نمایش می‌دهد. شما می‌بایست به **این سامانه** ورود کرده و سپس از **این قسمت** کلید عمومی خود را به حساب خود اضافه کنید. کلید شما باید با عبارت ssh-rsa شروع شده باشد.

۳.۱.۲ Repos

برای دسترسی به پرونده‌های مورد نیاز هر تمرین درس یک مخزن عمومی ساخته شده است. این مخزن از آدرس زیر در دسترس است:

```
git@tarasht.ce.sharif.ir:ce443-962-students/ce443-962-handouts.git
```

همه‌ی پرونده‌های مورد نیاز شما در پوشه‌ی مربوط به تمرین است. برای دریافت این مخزن می‌توانید از دستورات زیر استفاده کنید:

^۲Commit

```
$ git clone git@tarasht.ce.sharif.ir:ce443-962-students/ce443-962-handouts.git
```

برای اتصال به مخازنی که از قبل برای شما به صورت خصوصی تعریف شده کافی است به مسیر دلخواه (در این مستند فرض کرده‌ایم در مسیر `~/code/` مخزن‌های گیت را بارگیری می‌کنید) خود رفته و دستورات زیر را اجرا کنید:

```
git clone REPO-URL
```

که `PERSONAL-REPO-URL` ساختاری شبیه به:

```
git@tarasht.ce.sharif.ir:ce443-962-students/ce443-962-"student-id".git
```

خواهد داشت.

۳. برنامه‌نویسی سوکت

۱.۳. مقدمه

همان‌طور که در درس می‌خوانید، برای انتقال داده‌ها می‌توانیم از واسط برنامه‌نویسی سوکت استفاده کنیم. در این تمرین، هدف این است که شما با برنامه‌نویسی سوکت آشنا شوید و یک ارتباط ساده برقرار کنید.

۲.۳. توضیح تمرین

به صورت ساده، شما باید کد همتهایی^۳ را بزنید که هر کدام قابلیت این را داشته باشند که به دیگری وصل شوند و به یکدیگر پیام ارسال نمایند. هر همتا، در واقع یک پردازنده در سامانه است که هنگام اجرا، درگاهی^۴ که قرار است روی آن گوش کند را دریافت می‌کند. در صورتی که همتهایی به شما متصل شد، دیگر نیازی نیست روی این درگاه گوش کنید و منتظر ارتباط‌های بعدی باشید و تنها کافیست با این همتا ارتباط برقرار کنید. پس به طور کلی رفتار برنامه‌ی شما اینگونه است:

ابتدا با دستور

```
./start PORT
```

برنامه شما شروع به اجرا می‌کند و روی درگاه وارد شده گوش می‌کند.

نکته: عدد وارد شده بزرگتر از ۱۰۰۰۰ است، پس نیازی نیست نگران اشغال درگاه‌های رزرو شده باشید.

هنگامی که پردازنده دیگری به شما متصل شد، باید عبارت

^۳peer
^۴port

`connected to PORT`

را در هر دو طرف اتصال چاپ کنید که هر کدام، شماره‌ی درگاهی که سر دیگر سوکت آن‌ها به آن متصل شده را چاپ می‌کنند.

همچنین در صورتی که در خط فرمان دستور

`connect PORT`

وارد شد، باید از طریق ارتباط سوکت به این پردازنده با پورت مبدأ خودتان به‌علاوه‌ی یک، وصل شوید. بنابراین سر دیگر ارتباط شما را با یک عدد بیشتر می‌بیند.

در صورتی که به همتای دیگر متصل شدید، با دستور

`exit`

ارتباط خود را با سر دیگر قطع کنید. و دوباره طرفین روی درگاهی که گوش می‌کردند، منتظر می‌مانند. هنگامی که دستور

`send Message`

را دیدید، برای همتایی که به آن متصل هستید، پیامی که به جای قسمت Message آمده را به ترتیب کاراکتر از چپ به راست ارسال کنید و چیز بیشتر یا کمتری ارسال نکنید. سپس در طرف دیگر این پیام را اینگونه چاپ کنید:

`recv Message`

نکته: اگر در ارتباطی قرار داشتید، با دیدن دستور `connect` یا اگر متصل نبودید با دیدن دستور `exit` و `send`

پیام

`invalid command`

را چاپ کنید.

۳.۳ نکات پیاده سازی

برای پیاده سازی می‌توانید از دو زبان ++c و جاوا استفاده کنید. استفاده از ابزار `telnet` یا `nc` می‌تواند برای آزمون برنامه به شما کمک کند.

آموزش بسیار خوبی برای زبان ++c در مورد `socket` وجود دارد با نام `beejs` که در وب‌گاه درس موجود است. خواندن بخشی از آن شما را برای تمام قسمت‌های این تمرین آماده می‌کند.

کار با زبان جاوا راحت‌تر است و پیچیدگی‌های کم‌تری دارد، ولی فراموش نکنید که واسط برنامه‌نویسی سوکت برای ارتباط با سامانه‌عامل طراحی شده و سامانه‌های لینوکسی با زبان سی توسعه پیدا کرده و به همین دلیل برنامه‌های سی ارتباط بهتری با سامانه دارند، اگرچه پیچیدگی‌های بیش‌تری هم دارند.

در هر صورت، چه با زبان جاوا و چه با زبان ++C پرونده‌ی شما قابلیت این را داشته باشد که با دستور make کامپایل شده و سپس با دستوراتی که پیش‌تر گفته شد، اجرا شود در غیر اینصورت شما هیچ نمره‌ای از این تمرین نخواهید گرفت!

make ابزاری است که به صورت خودکار برنامه‌های اجرایی و کتابخانه‌ها را از کد منبع تولید می‌کند و این کار را به کمک خواندن پرونده‌ی Makefile انجام می‌دهد. Makefile تعیین می‌کند که چگونه به برنامه هدف دسترسی پیدا کند. به این صورت که فهرست تمامی وابستگی‌ها^۵ را در آن قرار می‌دهید و make با پیمایش آن‌ها برنامه اجرایی شما را تولید می‌کند. متأسفانه، make ساختار بسیار پیچیده‌ای دارد که اگر به صورت درست از آن‌ها استفاده نکنید برای فهم آن‌ها دچار مشکل خواهید شد. برای یادگیری make می‌توانید [اینجا](#) و [اینجا](#) را مشاهده کنید. هم‌چنین مستندسازی رسمی GNU هم از [اینجا](#) قابل دسترس است که مسلماً حجم بیشتری دارد.

۴. تحویل دادنی‌ها

برای این تمرین نیاز است یک پرونده شامل کد تمرین و یک پرونده‌ی Makefile ارسال نمایید. به ازای هر تمرین در مخزن شخصی خود یک پوشه با حروف بزرگ و با شماره‌ی تمرین بسازید، سوالات تمرین را پاسخ داده و همه‌ی پرونده‌های لازم را با همان نامی که در مستند تمرین ذکر شده است جهت نمره دهی با دستورهای زیر ارسال کنید:

```
git status
```

```
git add PA0
```

```
git commit -m "Finished PA0"
```

```
git push origin master
```

^۵dependency